

אביגיל הקטנה

"לא היית צריכה לעשות לה את זה, אביגיל. היא נורא התביישה, ועוד לעיני כולנו!"

אביגיל התקוממה. "מה זאת אומרת - 'לעשות לה את זה'? אני חושבת שנהגתי בשיקול דעת ובאיפוק. בסך הכל, ביקשתי ממנה לעבור מקום!"

ציבי הניחה את תיקה על הגדר. "אנחנו סמינריסטיות, אביגיל, לא מורות. את לא מכירה את התלמידה המדוברת. אולי היא רגישה? אולי היו הפיטפוטים וההפרעות נסיון מצידה למשוך תשומת לב?"

אביגיל מחתה את מצחה. היא הרגישה נדחקת לעמדת התגוננות, אבל היתה בטוחה בדבריה. "תראי, ציבי, זה היה השיעור הראשון שלי. מי כמוך יודעת, כמה עבדתי עליו; ביקרתי במרכזיה לאסוף חומר, נסעתי לחיפה לקחת מגיסתי חוברות מתאימות, ציירתי וגזרתי, צבעתי והדבקתי, חשבתי וכתבתי. באתי לשיעור מוכנה מעל ומעבר."

"אני יודעת, איך זה קשור לעניין? את מחליטה אם להעניש בת או לא לפי כמות ההשקעה שהשקעת בהכנת השיעור?"

ציבי הזאת, למה היא לא מבינה? "ברור שלא. עונש צריך להינתן בהתאם למעשה, אבל גם אם לפעמים אפשר לוותר ולהעלים עין - בבקשה, לא בשיעור שלי, ולו משום שהשקעתי כל כך הרבה, וחשוב לי מאוד להצליח.

"תראי, ציבי, לרכז ארבעים ילדות בכיתה ג' במשך ארבעים וחמש דקות, זו משימה לא פשוטה. הכנתי פעילות מגוונת - סיפור מוקלט לפתיחה, שקופיות צבעוניות, סיפורים קצרים ושכפול נחמד. חילקתי סוכריות על כל תשובה נכונה," הרגשה טובה פשטה בליבה של אביגיל כשנזכרה בשיעור המוצלח ובתגובותיהן המחמיאות של המורות והחברות. "תסלחי לי, אבל עד עכשיו איני מבינה מה הפריע לילדה הג'ינג'ית הזאת, מה שמה? אתי, להתרכז. כולן הקשיבו ונהנו, ואילו היא - לא ישבה דקה בשקט! לחשה סוד לשכנתה מימין, משכה בצמה של זו שלפניה, הוציאה מספריים וגזרה דף נייר לפיסות קטנות, ענתה תשובה בלי הצבעה...

"הרגשתי שהיא פשוט מעוניינת להפר את הקשב בכיתה בכל מחיר. הסתכלתי עליה, שאלתי אותה מה שמה, הזכרתי לה שוב שכדאי לה להקשיב כי בסוף השיעור אשאל חידות. היא חייכה במבוכה והמשיכה. מה עוד יכולתי לעשות?

"אז הוריתי לה לעבור מקום לספסל הראשון, ואמרתי שאני מקווה שמעכשיו תתחיל להקשיב. היא עשתה 'ברוגז' ולא השתתפה יותר, אבל לפחות גם לא הפריעה. מה היית עושה במקומי, ציבי?"

"אני לא יודעת." ציבי הבינה שאביגיל נסערת, וחשה לא נוח. "עדיין לא מסרתי שיעור בעצמי, ואני מבינה בהחלט את הלחץ שבו היית נתונה. אבל נראה לי, גם לפי הדיבורים שלך על אתי הג'ינג'ית, שכשהכנת את השיעור ומסרת אותו - חשבת על עצמך ועל הציון, יותר מאשר על הילדות והנאתן. הבנתי אותך, זה מבחן בשבילך ואת רוצה לקבל ציון טוב, אבל מורה טובה צריכה לדאוג תמיד לטובת תלמידותיה, גם על חשבונה הפרטי."

"נחשוב על זה," נאנחה אביגיל וכיתפה את התיק הכחול, סימן שהיא רוצה לסיים וללכת. "תודה, ציבי, על ההערה, אם כי אני עדיין חושבת שלא היתה לי אפשרות לנהוג באופן אחר."

"להתראות, אני בטוחה שתחשבי ברצינות."

אביגיל פנתה מיד לחדרה.

"שלום!" שמעה מקהלה מן המטבח. "סוף סוף! איך היה? חיכינו לך! בואי לאכול ולשתף בחוויות!"

היא רעבה, אומנם, אך לפני כל דבר אחר, היא חייבת למצוא. משהו עמום התעורר בירכתי מוחה. המחברת.

"אני מיד באה!" שיגרה קריאה לכיוון המטבח. "יש לי משהו חשוב לסדר."

מחצית מתכולת תאה נערמה על המיטה. רק שאמא לא תיכנס עכשיו לחדר. איזה בלגן!

הנה. מחברת מן הסוג הישן - עשר שורות. דפים בהירים כתובים בעפרון מחודד, דהוי. אותיות צבעוניות על הכריכה: "לאביגיל הגדולה".

אביגיל מחייכת ומתיישבת ליד הערמה שעל המיטה. זו הפעם הראשונה שהיא פותחת את המחברת בתור אביגיל הגדולה. הפעם הראשונה שהיא מדפדפת בדפים המלאים מאז חדלה מלכתוב בהם.

העמוד הראשון.

לאביגיל הגדולה, שלום!

אני לא יודעת מתי תקראי את המכתבים שאני כותבת לך. אולי את בחורה גדולה, אפילו סמינריסטית. יכול להיות שכבר התחתנת, או שאת אפילו סבתא. עכשיו אני בת שבע ולומדת בכיתה ב' של המורה דבורה. הרבה פעמים אני חושבת לי בלב, מה כדאי לי לעשות כשאהיה גדולה מאוד, בסמינר, או כשאהיה אמא. אני מחליטה לי הרבה החלטות חשובות וסודיות עלי ועל הילדים שלי ועל הבית שיהיה לי, אבל נראה לי שעד שאהיה גדולה יעבור המון המון זמן. אני מפחדת שאשכח את ההחלטות, ואתנהג כמו כל הגדולים, ששוכחים שגם הם היו פעם קטנים, וחושבים שהקטנים האלו לא מבינים כלום. לכן, אני מתחילה לכתוב מכתבים לעצמי.

עוד המון שנים, כשאקרא אותם, בעזרת ה', אזכור מיד את מה שחשבתי כשהייתי קטנה.

אז תקראי ותקיימי, טוב?

ובבקשה, אל תצחקי על השגיאות כתיב.

מאביגיל

מספר תיקיות עמוסות גלשו על הרצפה. אביגיל התמקמה בנוחות על המיטה וחיפשה. היא חייבת למצוא! מה חשבה אז, לפני למעלה מעשר שנים, על הנושא שמטריד אותה עכשיו? הנה - - -

לאביגיל הגדולה,

זה לא פיד! כשאני אהיה סמינריסטית, לעולם אני לא יעליב ילדות. ואני עוד בכלל לא עשיתי לה שום דבר! היום בכיתה לימדו אותנו בחורות מהסמינר במקום המורה דבורה. כל שבוע הן באות רק להקשיב איך המורה דבורה מלמדת, אבל היום הן ממש לימדו. אני נורא שמחתי, שילבתי ידיים והסתכלתי חזק על הבחורה הגבוהה שקראו לה יוכבד. היא לימדה על הסתיו והביאה מלא תמונות. רציתי שהיא תראה כמה שאני חרוצה, ולכן חשבתי חזק ועניתי על כל השאלות שהיא שאלה אפילו עוד לפני שילדות אחרות הצביעו. אבל פתאום היא הסתכלה עלי ואמרה: את, עם הסוודר הירוק, אני לא מרשה יותר לענות בלי אצבע, טוב? יש עוד ילדות שרוצות לענות.

כמעט בכיתי ממש. למה היא קוראת לי "את"? יש לי שם. וחוץ מזה, שעכשיו כולם יחשבו שאני לא חרוצה כי היא לא רוצה לשמוע את התשובות שלי. אפילו המורה של הסמינריסטיות הסתכלה עלי. כשאני יבוא ללמוד בסמינר היא תזכור אותי ותחשוב שאני לא ילדה טובה. אוף!

הפסקתי לענות תשובות והייתי נורא עצובה.

את שומעת, אביגיל? אף פעם, אף פעם אל תעליבי כשתהיי את סמינריסטית.

אביגיל מכיתה ב'

אביגיל סגרה את המחברת, מהורהרת.

מרתק הוא המפגש בין עתיד לעבר, בין אביגיל הגדולה בת השמונה-עשרה וחצי לילדונת בת השבע. מרתק, מלמד ומחייב מאוד.